

ישראל קורצ'אק קולטור
اسرائيل تقرا كورتنشاك

מתוך: איך לאהוב ילד

ילד במשפחה

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים א', עמ' 48-49

תרגום: אורי אורלב

רוצה את הקטן הזה, איך רץ, צועק, מתגולל בחול? לגימס הוא יהיה פימאי מצטין, יגלה תגליות שביאו לו הערכה, מעמד מכבד, רכוש. כן, בין הלולא לחינגא - יתהרהר פתאום, יסתגר הפגע-רע בחדר העבודה, ויצא משם מלמד. מי יכול היה לצפות?

רוצה את השני, איך מסתכל באדישות, במבט ישנוני, במשחק של בני-גילו? פהק, קם - אולי יתקרב אל החבורה המשעשעת? לא, חזר לשבת. גם הוא יהיה פימאי מצטין, יגלה תגליות. הפלא ופלא: מי יכול היה לשער?

לא, לא הפוחז הקטן ולא הישנון לא יהיו מלמדים. אחד יהיה מורה להתעמלות והשני פקיד-דאר.

זאת אופנה חולפת, טעות, חסר-תבונה, שכל מה שאיננו מצטין נדמה לנו מחמץ, חסר ערך. אנחנו חולים במחלת האלמות. מי שלא זכה לאנדרטה בשוק, רוצה לפחות סמטה על שמו, כתבת נצח. אם לא ארבעה טורי-עתון לאחר המות או לפחות ציון קטן בדפוס: "לקח חלק פעיל, הותיר צער בחוגים רחבים".

רחובות, בתי חולים, בתי מחסה, נשאו שמות של פטרונים קדושים, והיה בזה טעם - אחר-כך, כמנהג הזמן, שמות מושלים, היום שמות של מלמדים ואמנים, ובזה אין טעם. כבר מתנשאות אנדרטות של אידאות, של גבורים אלמונים, של אלה שאין להם אנדרטה.

ילד איננו פרטיס הגרלה שיזכה לפורטרט באולם-ישיבות של העיריה, או בפרוטומה במבוא לתאטרון. בכל אחד יש ניצוץ משלו, שיכול להדליק מדורות של אשר ואמת, ויכול בדור העשירי לפרץ בדלקה של גאון, להעלות באש את שושלתו שלו, ולתת לאנושות אור של שמש חדשה.

ילד איננו קרקע שהתורשה חרשה אותו לקראת זרע החיים. מה שיש בידינו לעשות זה לשתף פעולה בגדולו של מה שמתחיל להתפתח בו, בדחפים חזקים, עוד לפני שנשם את נשימתו הראשונה.

הפרסום נחוץ לסוגי טבק חדשים, לשמות שהמצאו למיני יין, לא לבני אדם.

